

BENGKEL

REFORMASI KERENAH BIROKRASI

BAGI

JABATAN & AGENSI PERSEKUTUAN SARAWAK

Tarikh: 14 – 15 Oktober 2025
Tempat: ParkCity Everly Hotel, Bintulu

SCAN KEHADIRAN

SCAN AGENDA

AGENDA HARI 1 : 14 OKTOBER 2025 (SELASA)

Masa	Aktiviti
2.00ptg – 2.15 ptg	Pendaftaran
	Ucapan Alu - aluan
2.15ptg – 2.30 ptg	YBhg. Dato Ahmad Nadzri Bin Mohd Hassan Setiausaha Persekutuan Sarawak
	Sesi Taklimat dan Perkongsian: Pelaksanaan Program Reformasi Kerenah Birokrasi (RKB) ke Arah Meningkatkan Produktiviti Perkhidmatan Awam.
	Dr. Mazlina Shafi'i Pengarah MPC Sarawak
2.30ptg – 4.00 ptg	Sesi ini menerangkan latar belakang dan objektif pelaksanaan Program RKB, termasuk cabaran utama dalam sistem birokrasi semasa serta strategi pelaksanaan yang dirangka untuk meningkatkan kecekapan penyampaian perkhidmatan kerajaan. Perkongsian ini turut menekankan bagaimana pendekatan RKB dapat memperkukuh budaya produktiviti dan inovasi dalam sektor awam di Sarawak
4.00ptg – 4.30 ptg	Sesi Soal Jawab
5.00 ptg	Rehat dan Penutup

AGENDA : HARI 2 : 15 OKTOBER 2025 (RABU)

Masa	Aktiviti
8.30 pg – 9.00 pg	Pendaftaran Taklimat Awal
9.00 pg – 9.30 pg	Sesi 1: Pengenalan AI dan Kemahiran AI menggunakan ChatGPT. - Pengenalan konsep AI dan <i>Generative AI</i> - Pengenalan kepada ChatGPT dan fungsinya - Etika dan keselamatan data dalam penggunaan AI
9.30 pg – 12.00 tgh	Sesi 2: Kemahiran Menulis Prompt yang Baik & Aplikasi ChatGPT dalam Tugas Harian - Formula menulis <i>prompt</i> berkesan (Peranan, Objektif, Gaya, Format) - Latihan praktikal: • Menulis surat rasmi • Menyediakan slaid pembentangan • Menulis ucapan rasmi • Membangunkan kandungan media sosial • Menulis laporan - Ulasan & penambahbaikan hasil kerja
12.00 tgh – 2.00 ptg	Rehat & Solat
2.00 ptg – 3.00 ptg	Sesi 3: Meningkatkan Kecekapan Perkhidmatan Awam Menggunakan AI - Strategi penerimgunaan AI dalam perkhidmatan awam - Kajian kes tempatan dan antarabangsa - Peranan AI dalam mempercepat proses dan meningkatkan ketelusan - Perbincangan kumpulan kecil: idea aplikasi AI dalam jabatan masing-masing
3.00 ptg – 4.00 ptg	Sesi 4: Demonstrasi Penggunaan AI untuk Meningkatkan Produktiviti - Demonstrasi <i>live prompt engineering</i> - Contoh automasi penulisan dokumen, analisis data, laporan harian - Integrasi ChatGPT dengan alat lain (Google Sheet, Canva, CapCut)
4.00 ptg – 4.30 ptg	Rumusan & Penutup

PELAKSANAAN REFORMASI KERENAH BIROKRASI

 Ke Arah Meningkatkan Produktiviti Perkhidmatan Awam

Tarikh: 14 Oktober 2025
Tempat: ParkCity Everly Hotel, Bintulu

TUJUAN

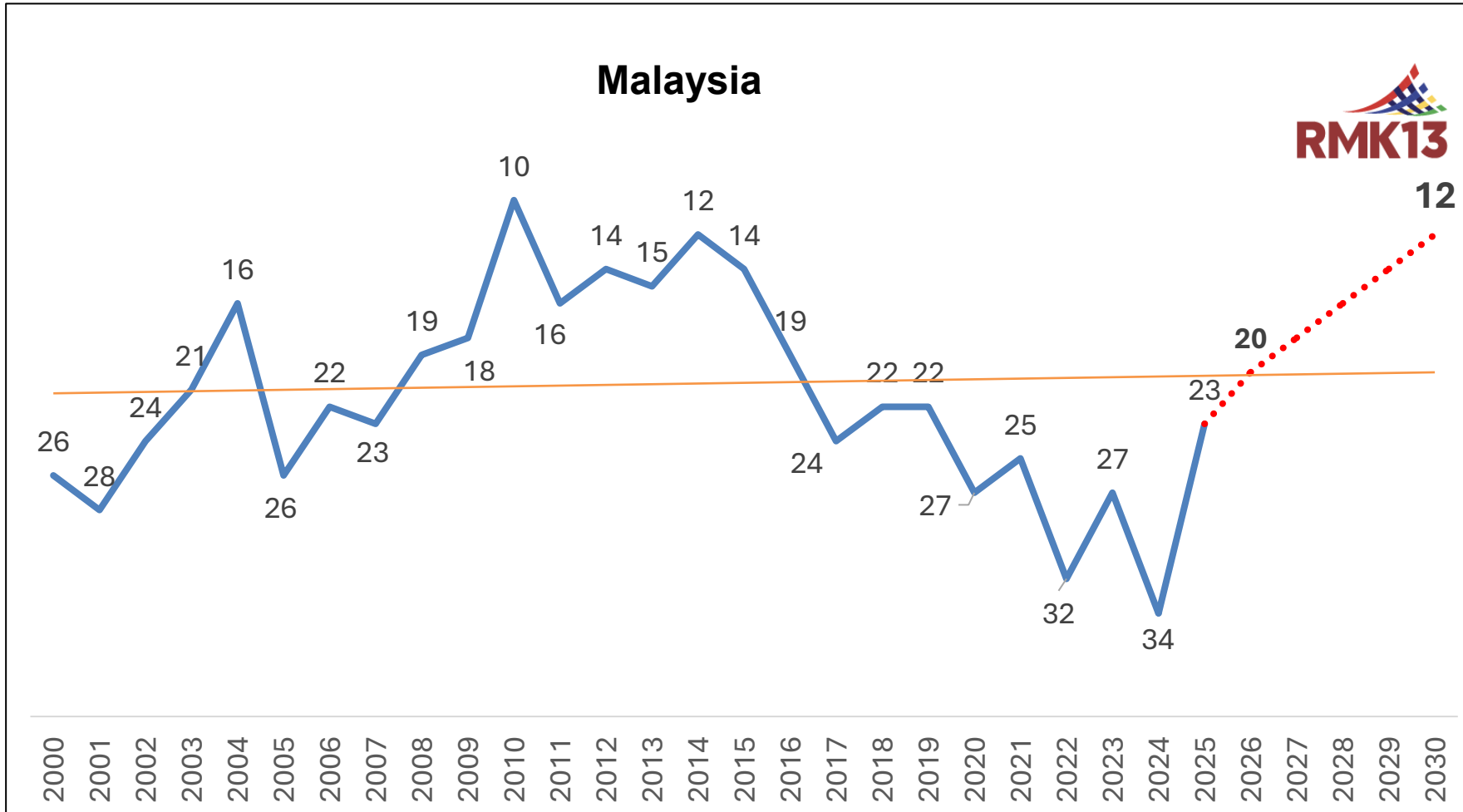

Memaklumkan pendekatan pelaksanaan Reformasi Kerenah Birokrasi (RKB) di peringkat negeri bagi memudahkan urusan menjalankan perniagaan.

Mendapatkan sokongan untuk pelaksanaan inisiatif di peringkat Jabatan/Agensi/Badan Berkanun Perkhidmatan Awam di Sarawak.

Peningkatan daya saing perlu berterusan untuk mencapai aspirasi RMK13

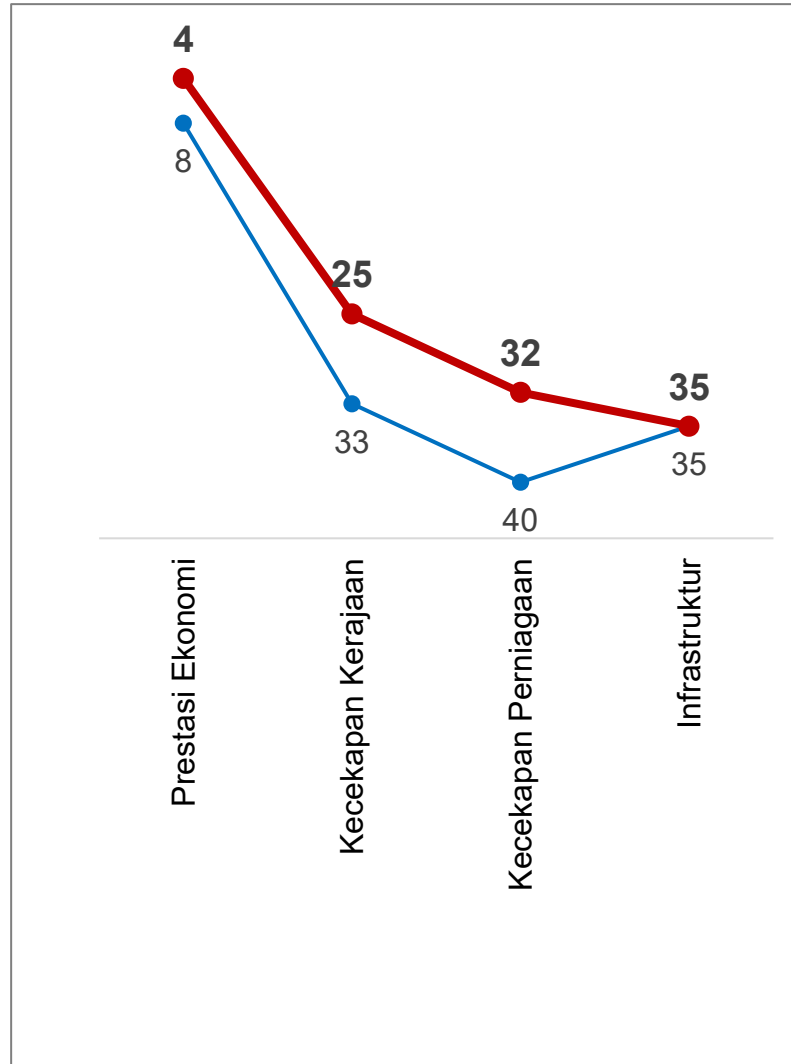
12 Ekonomi Paling Berdaya Saing 2025:

1. Switzerland
2. Singapura
3. Hong Kong SAR
4. Denmark
5. UAE
6. Taiwan, China
7. Ireland
8. Sweden
9. Qatar
10. Belanda
11. Kanada
12. Norway

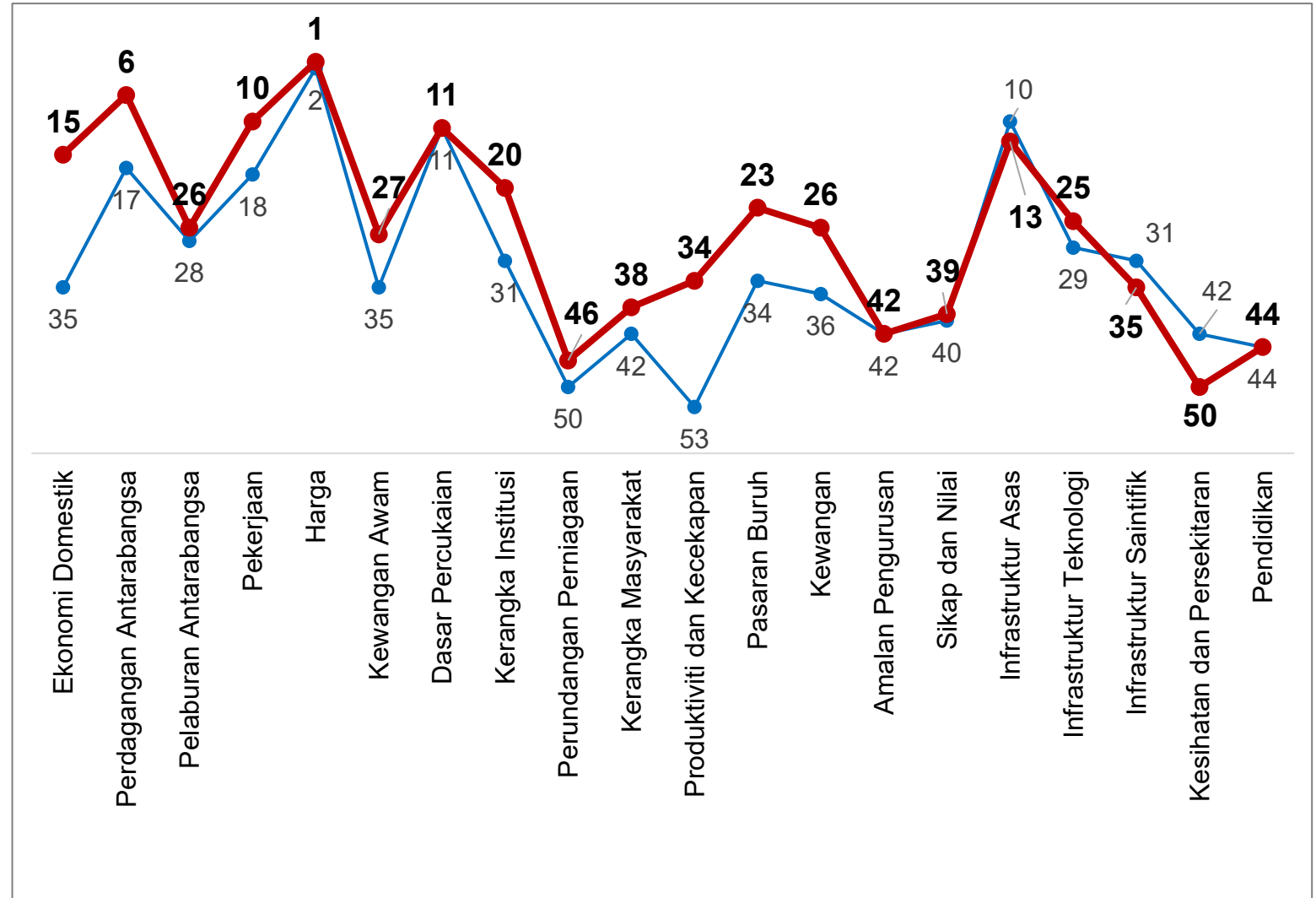
Sumber: Laporan IMD *World Competitiveness Ranking*; Analisis MPC

Prestasi 4 Faktor & 20 Sub-faktor

3 faktor meningkat...

...14 subfaktor bertambah baik.

Reformasi: Satu Kemestian

Majlis Amanat Ketua Setiausaha Negara Tahun 2025
20 Januari 2025

“Strategi seterusnya ialah menyemak semula peraturan dan keistimewaan tertentu. Diketuai oleh Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC), saya minta agar **reformasi terhadap kerenah birokrasi** khususnya mempermudah perniagaan dapat dipacu bagi melonjakkan produktiviti dan daya saing negara”.

3R Pacu Sektor Awam Bertaraf Dunia

“Kita perlu menyemak semula pelbagai prosedur, termasuk responsif dengan inisiatif kerajaan, dasar dan apa yang berlaku di Sarawak dan global.

Prinsip Revisit - Rethink - Recharge
setara dengan reformasi kerena birokrasi

Datuk Amar Mohamad Abu Bakar Marzuki
Setiausaha Kerajaan Sarawak,

Konsep & Rasional RKB

Definisi Kerenah Birokrasi

Prosedur, peraturan, dan dokumentasi yang berlebihan dan tidak perlu dalam urusan rasmi kerajaan yang mengakibatkan kelewatan, kos tinggi, dan ketidakcekapan dalam penyampaian perkhidmatan awam.

Kenapa Perlu Reformasi?

Meningkatkan kecekapan perkhidmatan, memudahkan urusan rakyat dan perniagaan, meningkatkan daya saing negara, dan menyediakan persekitaran yang mesra pelabur dalam era ekonomi digital.

Implikasi Birokrasi

Kesan Negatif Birokrasi Berlebihan

 Masa: Melambatkan keputusan & tindakan

 Kos: Peningkatan kos operasi

 Imej: Persepsi kerajaan lambat

 Proses berulang & tidak perlu

 Penggunaan sumber tidak optimum

 Kepuasan pelanggan rendah

Hubungan dengan Agenda Nasional

RKB menyokong secara langsung:

 Ekonomi MADANI

 Rancangan Malaysia Ke-13 (RMK13)

 PCDS 2039

 Transformasi Digital Sarawak

Latar Belakang Program Reformasi Kerenah Birokrasi (RKB)

Program Reformasi Kerenah Birokrasi (RKB) merupakan inisiatif nasional yang menyokong **Agenda Reformasi Perkhidmatan Awam (ARPA)** bagi meningkatkan kecekapan penyampaian perkhidmatan dan mengurangkan birokrasi.

Dilaksanakan di bawah **Pasukan Khas Reformasi Agensi (STAR)** yang dipengerusikan oleh KSN bagi memastikan tatakelola peraturan yang lebih cepat, cekap dan berkesan.

Sasaran **500 Projek RKB** 2025, 15 Projek setiap Kementerian dan 15 Projek setiap negeri

Kerangka Pelaksanaan RKB

Prinsip

- ✓ **Mudah** - Prosedur ringkas & mesra pengguna
- 👁️ **Telus** - Prosedur jelas & boleh diakses
- 🕒 **Pantas** - Penyampaian perkhidmatan cekap
- 📈 **Berimpak** - Hasil yang bernilai & boleh diukur

Instrumen

- ☰ **Proses Pelaksanaan**
 - Garispanduan Perlaksanaan
- 💻 **Digitalisasi**
 - Transformasi perkhidmatan digital
- 📄 **SOP Lean**
 - Prosedur optimum tanpa pembaziran

Mekanisme

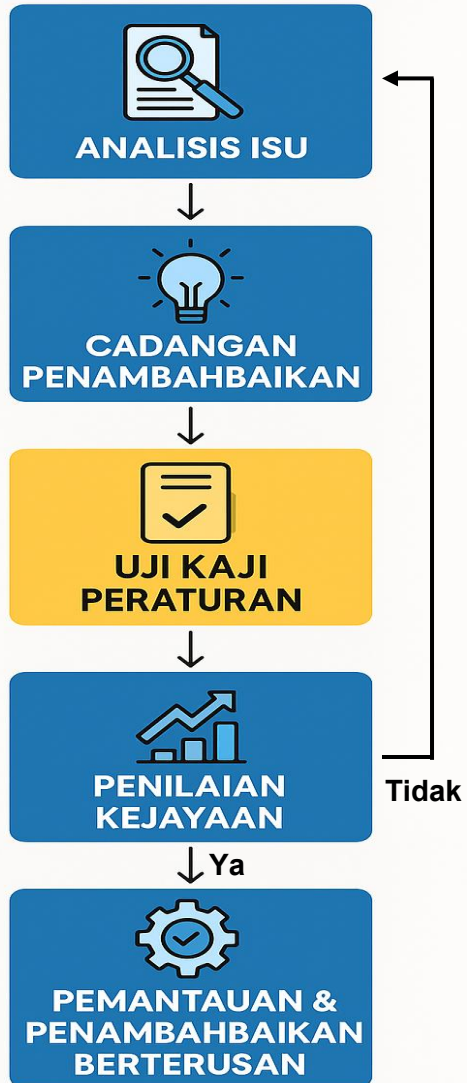
- ✂️ **Pengurangan Prosedur**
 - Membuang langkah tidak perlu
- 🗑️ **Pemansuhan Dokumen Lapuk**
 - Menyemak semula keperluan dokumen
- 🤖 **Automasi**
 - Mengautomasikan proses manual berulang

Prinsip Asas RKB

- 1 Pengawal selia bertindak sebagai pemudahcara pertumbuhan ekonomi dan inovasi negara.
- 2 Kelulusan dan semakan peraturan dibuat mengikut tahap risiko
- 3 Fokus kepada hasil dan impak sebenar dasar atau peraturan terhadap rakyat dan ekonomi, bukan sekadar pematuhan prosedur.
- 4 Menggalakkan penggunaan teknologi seperti Kecerdasan Buatan (AI) dan Internet Pelbagai Benda (IoT)
- 5 Menekankan ketelusan dan akses terbuka kepada maklumat peraturan (Garis Panduan)
- 6 Menguji cadangan penambahbaikan atau peraturan baharu secara terhad sebelum diguna pakai sepenuhnya
- 7 Menggalakkan kolaborasi antara agensi pengawal selia untuk mengelak pertindihan

Proses Pelaksanaan RKB

Proses Pelaksanaan RKB

RAKYAT / PENIAGA

Kemuka Permohonan

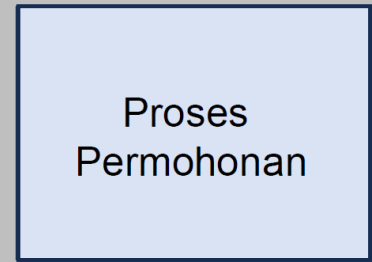
AI Pandu
Isi Borang

Terima Keputusan

KERAJAAN

Terima Permohonan

Keluar Keputusan

Fasa Pelaksanaan Projek

Nota: Pasukan projek perlu membuat pelaporan status semasa dan pelaporan kepada Mesyuarat STAR setiap bulan.

Sumber Projek RKB

Cadangan Projek RKB yang BERIMPAK TINGGI:

Isu daripada peniaga dan rakyat

Permasalahan dan cadangan yang dikemukakan secara langsung oleh pihak industri dan orang awam

Laporan Daya Saing Antarabangsa

Isu yang dikenal pasti dalam laporan seperti Indeks Blavatnik dan World Competitiveness Ranking (WCR)

Laporan Audit

Cadangan penambahbaikan dari Laporan Ketua Audit Negara, Audit Dasar, dan GovX

Isu merentas peringkat Kerajaan

Isu yang melibatkan pelbagai Kementerian, Agensi, Negeri, atau PBT atau dalam bidang kuasa pengawal selia

Pencapaian Kemajuan Inisiatif RKB Keseluruhan

1007

Projek RKB Didaftarkan

97

Projek Siap RKB

77

Persekutuan

20

Negeri & PBT

10

Projek RKB Terpilih
Dokumentari

528

Sesi Bimbingan

termasuk Bengkel, Advokasi dan
Taklimat

Impak Projek RKB

Indikator Birokrasi

Subfaktor Kerangka Institusi **melonjak dari tangga ke-36 (2024) ke tangga ke-14 (2025)** dalam laporan IMD World Competitiveness Ranking 2025

Penjimatan Kos

Penjimatan kos pematuhan peraturan sebanyak
RM 873.5 juta

Pencapaian Kemajuan Inisiatif RKB Sarawak

9

**Projek RKB Didaftarkan
6 Persekutuan
3 Negeri**

4

**Projek Dijangka
Siap**

2

Persekutuan

2

Negeri & PBT

5

**Projek RKB berfasa yang
berpotensi siap 2026**

Impak Projek RKB

Penjimatan Kos

Penjimatan kos pematuhan peraturan sebanyak
RM 30.5 juta

Peranan Ketua Jabatan di Sarawak

Agen Perubahan

Menerajui transformasi RKB di jabatan masing-masing dan menjadi pemangkin perubahan sistem dan proses kerja

Memimpin Budaya Produktiviti

Memupuk dan membudayakan amalan kerja produktif, cekap dan berkesan dalam perkhidmatan awam

Kolaborasi & Perkongsian Data

Bekerjasama dengan Setiausaha Persekutuan & MPC dalam perkongsian data untuk pemantauan pencapaian RKB di Sarawak

Agensi Persekutuan di Sarawak

160

Agensi yang perlu melaksanakan inisiatif RKB

Pada Skala 1-5, sejauh mana agensi anda kini mesra rakyat dan bebas dari kerenah birokrasi?

RKB#1: Memudahkan Urusan Memulakan Perniagaan – Projek Rintis SIBU

Kelulusan bagi Pendaftaran Nama Syarikat, Lesen Perdagangan dan Lesen Operasi memerlukan penyerahan pelbagai borang bagi setiap kelulusan pelbagai agensi secara manual. Projek Rintis bermula pada 1 Ogos 2025 bagi mempercepat pendaftaran/perlesenan perniagaan melalui konsep “*satu kaunter*”.

Sebelum

- Pelbagai Agensi Melulus
- 8 Prosedur
- Manual
- Proses 30-60 hari
- Kos Pematuhan sebanyak RM1,600

Semasa

- Pelbagai Agensi Melulus (UTC)
- 3 Prosedur
- Masih Manual
- Proses 14 – 30 hari

**Sarawak Transformation and Innovation Unit,
Ministry of Public Health, Housing and Local Government**

Hala Tuju

- Pendigitalan menyeluruh (integrasi e-pembayaran & aplikasi).
- Pengembangan ke daerah lain mulai 2026.
- Cadangan pindaan Ordinance berkaitan.

RKB#2: Mempercepatkan Penghantaran Notis Kompaun Parkir Kereta Dari 30 Hari Kepada 1 Hari

Bilangan Kompaun Pakir Kereta DBKU yang dikeluarkan meningkat setiap tahun dengan jumlah sebanyak RM1.3 juta pada tahun 2024 dengan peratusan pembayaran tertunggak sebanyak 81.5%. Kegagalan pembayaran ini disebabkan prosedur notis peringatan sampai ke OKK tidak cekap dan tidak mesra pelanggan.

Sebelum

- Notis peringatan > 1 bulan.
- Notis tidak diterima kepada Orang Kena Kompaun (OKK)
- Tunggakan > RM16 juta sehingga 2025.
- Masa operasi pusat pembayaran terhad.

Selepas ujikaji

- Masa penghantaran notis dipendekkan kepada 1 hari
- Proses penghantaran notis kompaun lebih pantas.
- Peningkatan kutipan kompaun & pengurangan tunggakan 5% dari senarai OKK yang dihantar.
- Sistem pembayaran lebih mudah melalui eServiceKU.

Dewan Bandaraya Kuching Utara (DBKU)

RKB#3: Meningkatkan Kecekapan Operasi Penguatkuasaan Pembangunan Infrastruktur Telekomunikasi

Ketiadaan Standard Operating Procedure (SOP) dan mekanisme pemantauan yang sistematik dalam proses penguatkuasaan telah menyebabkan **ketidakteraturan tindakan**, **kelewatan pemprosesan kes**, serta **ketidakpatuhan** terhadap garis panduan pembinaan infrastruktur menara telekomunikasi.

Sebelum

- Tiada SOP penguatkuasaan
- Masa memproses kes penguatkuasaan lebih 6 bulan
- Ketidakpatuhan pembinaan infrastruktur menara telekomunikasi

Semasa Uji Kaji (Jan-September 2025)

- Purata masa memproses kes penguatkuasaan kurang daripada 7 hari.
- Penurunan 20% kes ketidakpatuhan berulang.
- Peningkatan sebanyak 70% kadar penyelesaian kes mengikut *Service Level Agreement (SLA)*.

Sarawak Multimedia Authority

RKB#4: Meningkatkan Kecekapan Kawal Selia Klinik Kesihatan Swasta Di Sarawak

Proses kelulusan dan pendaftaran klinik swasta di bawah Akta 586 masih menghadapi cabaran dari segi kecekapan dan keseragaman pelaksanaan, berpunca daripada **tahap pematuhan yang tidak konsisten, kekangan teknikal**, serta ketiadaan sistem digital bersepadu antara pihak berkepentingan.

Semasa (As – Is)

Kebenaran dan Kelulusan Permit Pendudukan (OP) berbeza mengikut keperluan agensi teknikal
Kelulusan sehingga 24 bulan
Kos pematuhan yang tinggi

Tindakan (To Be)

Kelulusan OP seragam mengikut Pre-Approved Plan
50% pengurangan masa kelulusan lesen & pelan
Kos pematuhan lebih rendah, garis masa lebih jelas

Cawangan Kawalan Amalan Perubatan Swasta (CKAPS) Sarawak

RKB#5: Penjimatan 14 Hari Proses Melalui Pemansuhan Surat Sokongan Lesen Kenderaan Barangan ke Sabah

Penyataan Masalah

Ketiadaan Sistem Bersepadu Merentas Sempadan bagi LPKP Sarawak dan Sabah menyebabkan keperluan lesen serta surat sokongan yang menambah beban pentadbiran, sekali gus meningkatkan kos operasi syarikat logistik.

Sebelum

- Tempoh masa permohonan Surat Sokongan (Sarawak) : 14 hari.
- Tempoh masa permohonan Surat Sokongan (Sabah) : 14 hari.
- Fi permohonan (RM 10) & Surat Sokongan (RM 15) (Sarawak) : RM25
- Fi permohonan (RM 10) & Surat Sokongan (RM 30) (Sabah) : RM35
- Sekiranya menggunakan Orang Tengah (*Runner*) : RM 1500-RM 5000

Selepas

- Penjimatan Masa : 14 hari (Pemansuhan Surat Sokongan)
- Fi Permohonan : RM 0
- Pembangunan Modul Rentas Sempadan iSPKP
- Pembangunan projek Fasa 2 dijangka akan disambung pada tahun 2026.

Hasil Projek

- Penjimatan kos sebanyak RM98.54 juta di Sabah dan RM67.29 juta di Sarawak
- Mempercepatkan proses penghantaran dan meminimumkan kelewatan dalam rangkaian bekalan.
- Memastikan pengangkutan kargo yang lebih konsisten dan menguntungkan.

Lembaga Perlesenan Kenderaan Perdagangan (LPKP) Sarawak

RKB#6: Penambahbaikan Proses Permohonan Lesen Kenderaan Barangan ke dan melalui Brunei Darussalam melalui Pemansuhan Surat Sokongan

Latar Belakang

- Keperluan surat sokongan berdasarkan Memorandum Persefahaman antara Kerajaan Brunei Darussalam, Indonesia, Malaysia dan Filipina mengenai Transit dan Pengangkutan Barangan Antara Negeri

Sebelum

- Tempoh masa permohonan Surat Sokongan: 14 hari.
- Anggaran Fi Permohonan Surat Sokongan Brunei : RM 500 (Industri)

Status Pelaksanaan

- Pemetaan Proses Rentas Sempadan (1 bulan) bersama pemegang taruh.

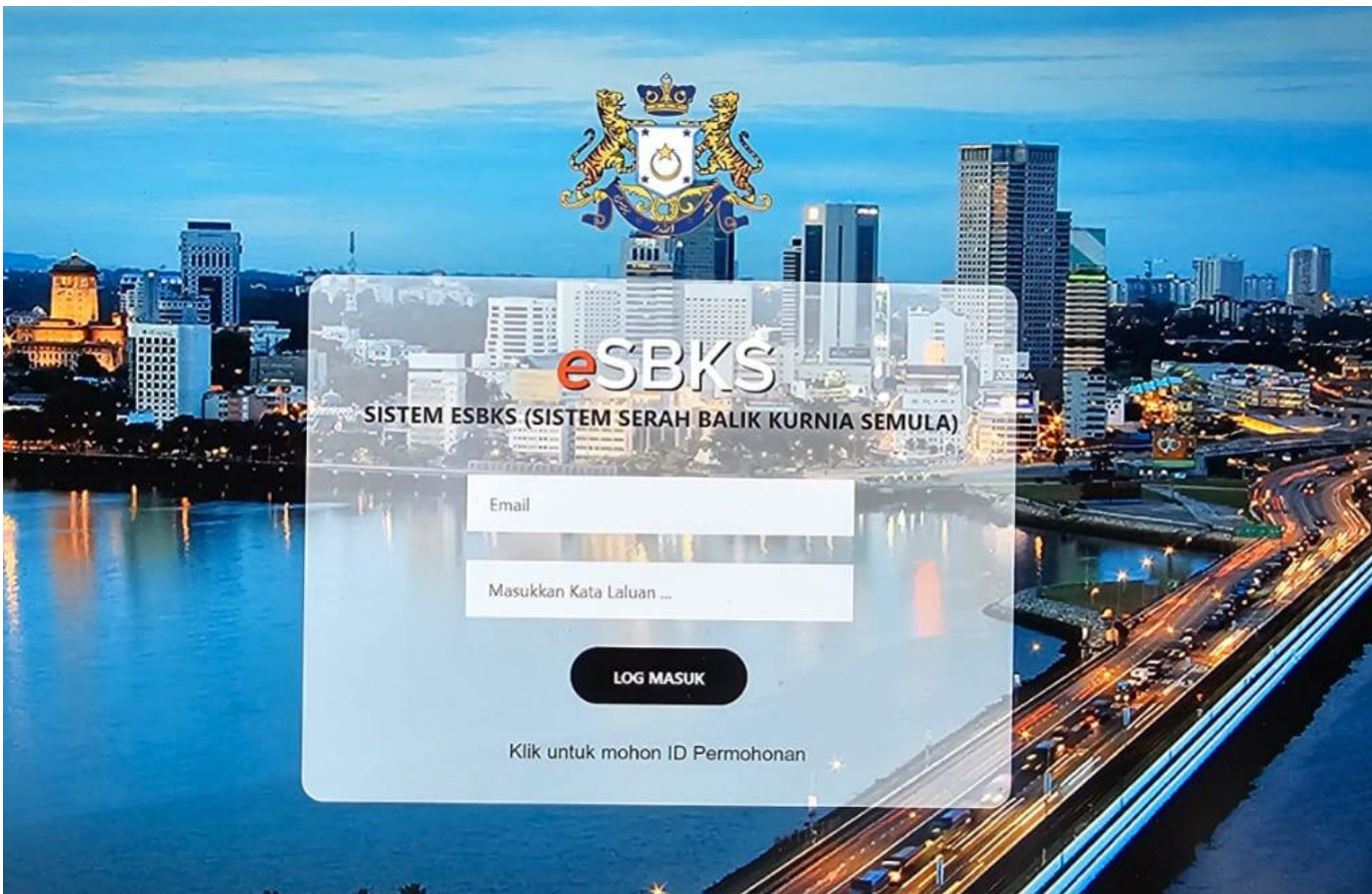
Hasil Perlaksanaan

- Menambah baik operasi bagi mengurangkan kesesakan dan meningkatkan kecekapan.

Lembaga Perlesenan Kenderaan Perdagangan (LPKP) Sarawak

PROJEK SIAP: Reformasi Proses SBKS Di Bawah Inisiatif JS-SEZ

Tempoh Masa Permohonan

Sebelum
17 – 24 bulan

Semasa
3.5 bulan

eSBKS
2 BULAN

Penjimatan kos pematuhan sebanyak **RM14.5 juta** per projek

Pejabat Tanah dan Galian (PTG) Johor

- Tambah baik proses; dan
- Transformasi Digital Menggunakan Superform

PROJEK SIAP: Memudahkan Pergerakan Barangan Syarikat Berstatus Gudang Pengilangan Berlesen (GPB)

SMARTGPB Meningkatkan Daya Saing Malaysia

SMARTGPB
SYSTEM

ROYAL MALAYSIAN CUSTOMS DEPARTMENT

SMARTGPB
SYSTEM

USER LOGIN

Username
Password
Show Password

Login Cancel

Jabatan Kastam Diraja Malaysia Kementerian Kewangan (MOF)

- Tambah baik proses; dan
- Transformasi Digital

SEBELUM

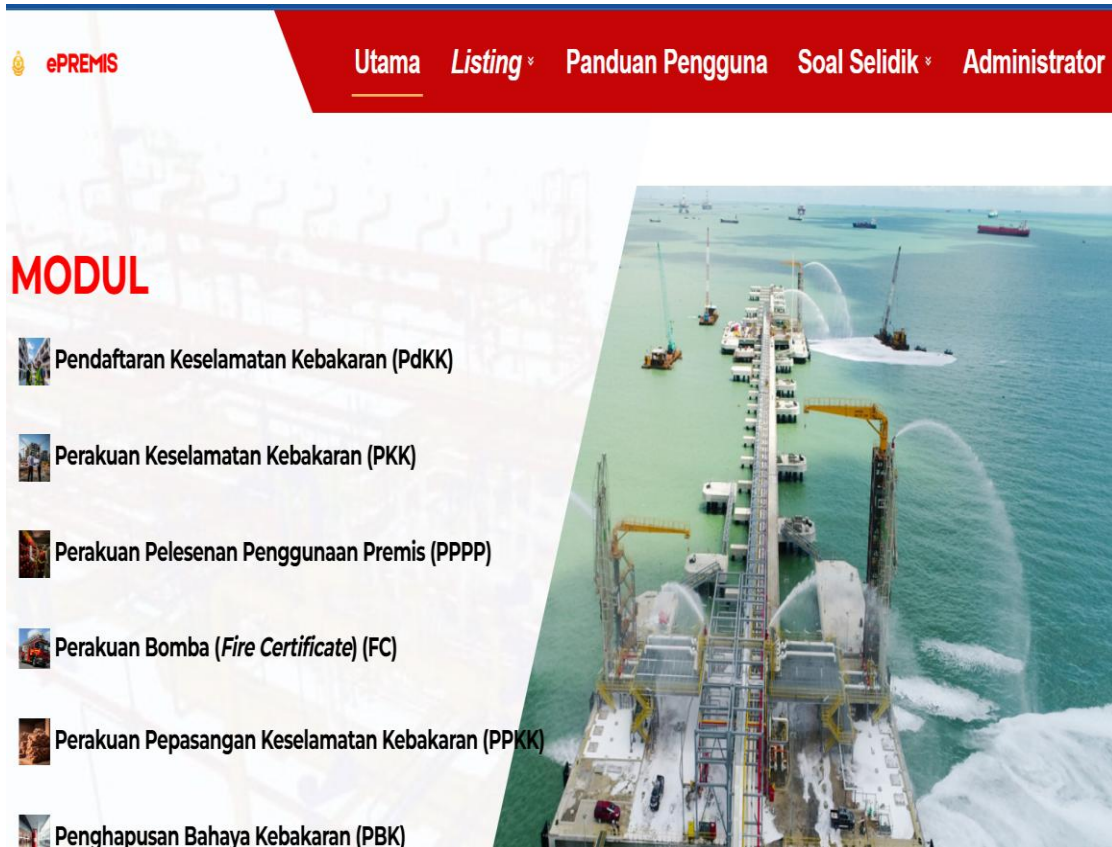
SELEPAS

- Semakan dokumen secara manual
- Pelepasan barangan masa sehingga 3 hari
- Automasi proses semakan kecukupan dokumen
- Masa 1 minit

IMPAK

- Penjimatan sehingga **RM200 juta setahun**
- Peningkatan kecekapan dalam urusan perancangan keluar dan masuk barangan

PROJEK SIAP: Kelulusan Perakuan Bahan Pepasangan Keselamatan Kebakaran

Jabatan Bomba dan Penyelamat Malaysia Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT)

- Tambah baik proses; dan
- Transformasi Digital

SEBELUM

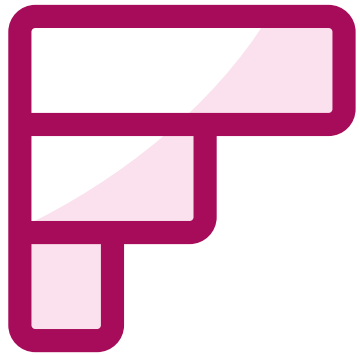

SELEPAS

- Proses secara manual
- Tempoh kelulusan > 21 Hari
- Sistem dalam talian (e-premis)
- Sijil dalam talian
- Bank data raya

IMPAK

Penjimatan Kos Operasi sebanyak
RM1,700,220 setahun

Adakah anda komited untuk melaksanakan sekurang-kurangnya satu inisiatif RKB di jabatan/agensi anda

SCAN BORANG PENILAIAN

SCAN *WHATSAPP GROUP*

TERIMA KASIH

**Malaysia Productivity Corporation
Sarawak Region Office
Lot 894, Lorong Demak Laut 3A
Taman Perindustrian Demak Laut
93050 Kuching, Sarawak**

082-439959 / 439960

sko@mpc.gov.my
eyna@mpc.gov.my
hafiza@mpc.gov.my
nurfazila@mpc.gov.my

@MPCProductivity

www.mpc.gov.my